

Excavacions arqueològiques al carrer de la Pau de Verges

Entre els dies 1 de desembre del 2006 i 12 de gener del 2007, a Verges es va dur a terme una campanya d'excavacions d'urgència al carrer de la Pau i a la carretera GI-634. Aquestes excavacions han permès documentar un conjunt de sitges d'època romana i un forn ceràmic de datació, ara per ara, poc precisa.

Els treballs arqueològics es varen efectuar durant el transcurs d'execució de les obres d'adequació d'aquesta zona del poble. Aquestes obres consistiren a eixamplar i allargar el carrer de la Pau i obrir un vial paral·lel a la carretera de Girona. L'execució de les obres va requerir el rebaixament de les terres del solar comprès entre ambdós vials; fou llavors que, de manera casual, es varen identificar les restes arqueològiques. Les excavacions foren dutes a terme per l'empresa ATICS, SL i finançades per l'Àrea de Coneixement i Recerca de la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

Les sitges d'època romana es localitzaren al talús obert per a construir el vial paral·lel a la carretera GI-634 (fig. 1). Es tracta d'un conjunt de cinc sitges, de les quals només una es conservava sencera; la resta havien estat afectades per les obres. Es trobaven construïdes seguint un eix est oest, situades més o menys en línia recta, amb una distància aproximada, entre la primera i l'última, de 40 m.

La sitja, molt utilitzada en època antiga i medieval, era un gran dipòsit excavat al subsòl natural, normalment de forma esfèrica, ovoide o cilíndrica, que servia per a emmagatzemar les reserves de cereals durant un període de temps llarg. Un cop aquests dipòsits quedaven inutilitzats, molt sovint es feien

servir com a abocadors de deixalles. Aquestes sitges, en època ibèrica se solen trobar en camps propers a poblats; en època romana, als patis de les vil·les, i en època medieval també és molt corrent trobar-ne alguna a l'interior de les cases o a les sagreres, al voltant de l'església. El seu ús final, com a abocador de deixalles, ens és molt útil, ja que ens proporciona una informació de primer ordre a l'hora de conèixer el poblament d'època antiga.

A l'interior de les sitges s'hi va recuperar un conjunt de material arqueològic força important, entre el qual hi havia restes de fauna pertanyents a animals que segurament havien estat consumits, restes de material de construcció, alguna peça de molí rotatori de caire domèstic i una gran quantitat de fragments ceràmics. Aquest conjunt ceràmic era format per vaixel·la de taula amb produccions locals pròpies del món ibèric tardà (ceràmica comuna ibèrica, *kálathos* pintats i ceràmica grisa emporitana) i produccions importades d'Itàlia (ceràmica de cuina i campaniana A), que de ben segur arribaven a través del port d'Empúries. Sobretot, però, cal destacar la gran quantitat de fragments ceràmics de recipients amfòrics de procedència ben diversa. Hi havia àmfora pròpia del món indígena (àmfora ibèrica), d'Itàlia (àmfora Dressel 1), àmfora púnica ebusitana -d'Eivissa- i àmfora púnica centromediterrània (manya C) provinent del nord d'Àfrica.

Aquest conjunt ceràmic és molt homogeni cronològicament parlant i ens permet de situar la datació de l'obliteració de les sitges entre mitjan segle II aC i inicis del segle I dC, període que històricament s'ha anomenat «època republicana». Ens trobem en un moment, doncs, de transició en la història del poblament del Baix Empordà, en un moment en què s'està produint la fi del món ibèric i l'inici de la romanització de tot el territori del nord-est peninsular, que s'efectua des de la ciutat d'Empúries. Del mateix perí-

JOSEP M. BELLAPART PUIG

AUTO
GRICOLA **BELLAPART**

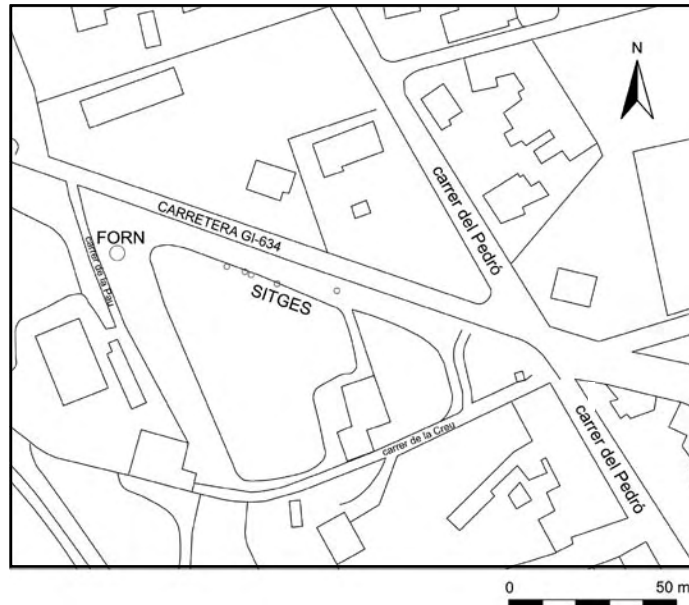
Ctra. C-31 de Torroella a Verges, km. 354,5 - Tel. i Fax 972 78 05 48
17134 CANET DE LA TALLADA (Girona)

PERRUQUERIA

MAITE

C/ Ample, 1
Tel. 972 78 00 89
17142 VERGES (Girona)

ode s'han trobat restes a Bellcaire d'Empordà, Albons, Viladamat, Torroella de Montgrí i altres poblacions. El conjunt ceràmic també ens permet de suposar que aquestes sitges han d'estar relacionades o bé amb una estació indígena o bé amb una vil·la romana amb un origen republicà però amb una possible continuïtat al llarg del temps. El camp on s'han localitzat les sitges, lleugerament aturonat, amb una àmplia visibilitat respecte a la plana i molt proper a una riera, el feien un lloc idoni per a l'establiment d'una edificació dedicada a l'explotació agrícola i ramadera. Mentre escrivim aquest article, s'han començat a excavar quatre sitges més en el mateix sector, que permetran de confirmar les primeres dades aquí exposades.

Al carrer de la Pau, al talús del camp situat a llevant, s'hi varen localitzar i excavar les restes d'un petit forn. D'aquest forn es conservava part de la graella destinada a la cocció, la cambra inferior que permetia la circulació de l'aire calent, el pilar central que sostenia la graella i la boca d'entrada de l'aire. La planta mesurava 2,7 m de llargada màxima i 1,9 m d'amplada. Segurament era un forn destinat a la cocció de materials de construcció, com ara teules, ja que se'n varen trobar moltes entre l'enderrocament de la graella i moltes de rebutjades per una mala cocció. La

seva ubicació en aquest punt és fàcil d'explicar, ja que tenia les matèries primeres a l'abast, com són l'aigua, la sorra, la fusta i l'argila. Cronològicament no creiem que sigui coetani de les sitges abans comentades. El poc material ceràmic recuperat durant l'excavació

només ens permet de situar-lo en època moderna, sense poder precisar més.

Aquestes excavacions arqueològiques, juntament amb les fetes a la plaça de l'Onze de Setembre, són una gran oportunitat per al coneixement de la història de Verges. A diferència de les poblacions veïnes, Verges, fins ara, ha estat mancada de treballs arqueològics que permetessin de començar a definir la història de l'ocupació humana en aquest punt del Baix Empordà. Esperem que les noves

oportunitats que es presentin siguin ben aprofitades, ja que són d'interès general, però sobretot per als vergelitans.

FERRAN CODINA I SANDRA FONT

SERRALLERIA

Jaume

JAUME DARNACULLETA LLORENS

Disseminat

Tel. 972 78 03 10 - 972 76 51 05

VERGES (Girona)